Als de nood het hoogst is

Van een afstand leek het alsof de man bezig was met een bezwerende onheilsdans. De manier waarop hij zich over het plaveisel voortbewoog, de bovenbenen tegen elkaar gedrukt, de rug gebogen en de linkeronderarm zo onopvallend mogelijk in de schoot geperst, had ontegenzeglijk iets komisch.
De ritmische hink-stap-sprongbeweging die hij daarbij maakte, verhevigde dit effect en werkte op de lachspieren van menig voorbijganger. De radeloze blik in de ogen van de man echter, verried dat er niets te lachen viel. Hier liep een mens in nood.

Al sinds zijn aankomst op het fraaie station van de middelgrote provincieplaats had hij zich niet op zijn gemak gevoeld. Of het nu het stuk watermeloen was dat hij deze ochtend als ontbijt verorberde of de forse beker koffie die hij op de heenreis in de trein consumeerde, hij wist het niet maar de druk op zijn blaas begon onaangename vormen aan te nemen. Hij besloot in deze voor hem tamelijk onbekende stad op zoek te gaan naar een openbaar toilet. Dat zou hem opluchten. Nog even had de man overwogen om zijn lastenverlichting op natuurlijke wijze in het nabij het station gelegen park te laten plaatsvinden, maar bij de eerste aanblik van het schaars beplante perk, won zijn diepgeworteld schaamtegevoel (niet te verwarren met fatsoen) het van zijn lijfelijke noodkreet.

Een licht gevoel van paniek overviel de man toen hij, een kwartier en vijftien straten verder, nog geen enkel teken van redding mocht waarnemen. Toen hij na het oversteken van het onmetelijke marktplein in een bomvolle winkelstraat terecht kwam, week de winkelende menigte verbaasd glimlachend uiteen om ruimte te verschaffen aan deze wanhopige *breakdancer* tegen wil en dank. Op het moment dat de ongelukkige - figuurlijk - al bijna het hoofd in de schoot wilde leggen, ontwaarde hij aan het einde van de winkelstraat, tegenover een groot warenhuis, zijn redding, datgene wat hij in deze stad al niet meer dacht aan te zullen treffen: een openbaar toilet. Een hygiënisch ogende, afsluitbare, eenpersoons toiletruimte. “Goddank, een sanisette”, dacht de man nog tussen alle ellende door.

Verblind door zijn lijden, negeerde de man de auto’s die met gierende banden tot stilstand kwamen en bereikte de deur van de, inderdaad niet zo gebruikersvriendelijk (want op een vluchtheuvel) geplaatste, toileteenheid. Met een laatste krachtsinspanning peuterde hij een kwartje uit de voering van zijn vaalbruine regenjas en propte het muntje ongeduldig in de gleuf van de betaalautomaat. De aluminium deur van de sanisette ging daarop zo tergend langzaam open, dat op dat moment de sluizen van de man braken en hij Gods water over Gods akker liet lopen. Het was de spreekwoordelijke druppel. Toen hij daarna tot overmaat van ramp door de zich onverbiddelijk sluitende deur tegen de deurpost buiten bewustzijn werd gedrukt, onthaalde de massaal aanwezige toeschouwers, geheel tegen hun aard, de pechvogel merkwaardigerwijs op een staande ovatie. Gestrand in het zicht van de haven.

(Alle in dit artikel genoemde personages en locaties, alsmede de beschreven handelingen zijn verzonnen. Elke overeenkomst met de werkelijkheid berust op toeval. Bovendien zijn er in Haarlem wel twee openbare toiletten, dus…)

(Lang geleden in Haarlems weekblad De Koerier verschenen column©Floris Sartorius)